

NADPOBUDLIWOŚĆ PSYCHORUCHOWA

Zestawienie bibliograficzne w wyborze

Opracowanie: Małgorzata Bzibziak. PBW - Filia w Oświęcimiu

Opublikowano 01.10.2004

Nadpobudliwość psychoruchowa dzieci to coraz częściej spotykany problem. Przejawia się w postaci wzmożonego pobudzenia ruchowego, w nadmiernej reaktywności emocjonalnej oraz w specyficznych zaburzeniach funkcji poznawczych, głównie w postaci zaburzeń uwagi. Ma podłoże genetyczne. W literaturze angielskiej i amerykańskiej często stosowany są skróty ADHD (Attention Deficyt Hyperactivity Disorder - zespół nadpobudliwości psychoruchowej) i ADD - zaburzenia koncentracji uwagi bez nadruchliwości. W Polsce uznane są jako jednostka chorobowa. Jeszcze do niedawna uważano, że dzieci nadpobudliwe stanowią 20% całej populacji. Teraz psychiatrzy oceniają ryzyko wystąpienia na około 5-10%. Przypuszcza się, że w Polsce jest ok 400 tys. takich dzieci. Większość z nich nie otrzymuje skutecznej pomocy, ponieważ nie jest prawidłowo zdiagnozowana. Szczególne trudności w rozpoznawaniu sprawia ADD - postać ta jest rzadsza i występuje częściej u dziewczynek.

WYDAWNICTWA ZWARTE

1. Bogdanowicz Marta, Kisiel Bożena, Przasnyska Maria / Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganii rozwoju dziecka. - Warszawa: WSiP, 1994. - S. 84-89: Metoda Weroniki Sherborne w pracy z dziećmi z nadpobudliwością ruchową
2. Dobson James / Uparte dziecko. Od narodzin do wieku młodzieńczego. - Warszawa: Wyd. Rodzinny Krąg, 1994. - S. 112-126: Problem nadpobudliwości, czyli bieganie, skakanie, tłuczenie się i turlanie po podłodze
3. Elliott Julian, Place Maurice / Dzieci i młodzież w kłopotcie. Poradnik nie tylko dla psychologów. - Warszawa: WSiP, 2000. - S. 64-82: Zaburzenia uwagi i nadmierna aktywność ruchowa
4. Gomez Angel M. / Gdy dziecko ma problemy w klasie. - Kraków: Wyd. eSPe, 2002. - S. 93-101: Dziecko nadpobudliwe
5. Ilg Frances L., Ames Louise Bates, Baker Sidney M. / Rozwój psychiczny dziecka od 0 do 10 lat. - Gdańsk: Gdańskie Wyd. Psychologiczne, 2001. - S. 176-178: Co robić, jeżeli u dziecka stwierdzono WDM, nadpobudliwość, dysleksję, niezdolność do nauki?
6. Janowski Andrzej / Poznawanie uczniów. Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej. - Warszawa: Fraszka Edukacyjna, 2002. - S. 23-24: Niestalość psychoruchowa
7. Kieniewicz-Górska Joanna / Nadpobudliwość psychoruchowa // W: Rodzice i dzieci. Encyklopedia. - Bielsko-Biała: PPU "Park", 2002. - S. 748-751
8. Mihilewicz Stanisława / Nadpobudliwość psychoruchowa // W: Dziecko z trudnościami w rozwoju / pod red. S. Mihilewicz. - Kraków: Oficyna Wydaw. Impuls, 2001. - S. 55-64
9. Mihilewicz Stanisława / Współwystępowanie Zespołu Nadpobudliwości z Deficytem Uwagi u dzieci z dysleksją // W: Dziecko z trudnościami w rozwoju / pod red. S. Mihilewicz. - Kraków: Oficyna Wyd. Impuls, 2001. - S. 65-77
10. Nartowska Hanna / Wychowanie dziecka nadpobudliwego. Wyd.4. - Warszawa: Nasza Księgarnia, 1986
11. Oleszkiewicz Jerzy / Zaburzenia koncentracji, nadpobudliwość to uleczalne choroby cywilizacyjne. - Warszawa, 1996
12. Przetacznik-Gierowska Maria, Włodarski Ziemowit / Psychologia wychowawcza. T.2. - Warszawa: PWN, 1994. - S. 254-255: Nadpobudliwość psychoruchowa

13. Selikowitz Mark / Dysleksja i inne trudności w uczeniu się. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 1999. - S. 111-117: Zaburzenia uwagi i trudności w organizacji zachowań sekwencyjnych
14. Serfontein G. / Twoje nadpobudliwe dziecko. - Warszawa: Prószyński i S-ka, 1999
15. Sherborne Weronika / Ruch rozwijający dla dzieci. - Warszawa: PWN, 1997. - S.114-120: Zajęcia ruchowe dla dzieci z problemami psychologicznymi
16. Włodarski Ziemowit / Nerwowość dziecięca, zaburzenia dynamiki procesów nerwowych // W: Psychologia dzieci i młodzieży / pod red. Marii Żebrowskiej. T.3. - Warszawa: PWN, 1986. - S. 830-841
17. Wolańczyk Tomasz, Kołakowski Artur, Skotnicka Magdalena / Nadpobudliwość psychoruchowa u dzieci. - Lublin: Wyd. Bifolium, 1999
18. Wolf-Wedigo Wolfram / Nadpobudliwe i niespokojne dzieci w przedszkolu. Poradnik dla wychowawców i rodziców. - Kielce: Wydaw. JEDNOŚĆ, 2003

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Analiza nadpobudliwości psychoruchowej dzieci z trudnościami w nauce / Józef Skrzężyna // ŻYCIE SZKOŁY. - 1976, nr 12, s.12-14
2. By ich nie stracić / Witold Salański // GŁOS NAUCZYCIELSKI. - 2002, nr 12, s.1,8
3. Dziecko nadpobudliwe / Anna M. Glinka // ŻYCIE SZKOŁY. - 2004, nr1, s.45-47
4. Dziecko nadpobudliwe psychoruchowo w edukacji zintegrowanej / Alicja Nehring // WYCHOWAWCA. - 2003, nr 9, s. 9-11
5. Dziecko z zespołem deficytu uwagi z nadruchliwością (ADHD). Symptomy diagnostyczne i wybrane metody terapii / Małgorzata Skórczyńska // SZKOŁA SPECJALNA. - 2003, nr 5, s. 280-287
6. Jak pomóc dzieciom, którym trudno się uczyć? / Elżbieta Wójtowicz // ŻYCIE SZKOŁY. - 1998, nr 3, s.183-187
7. Jak pomóc dziecku nadpobudliwemu? / Ewa Sawczuk // WYCHOWANIE W PRZEDSZKOLU. - 2004, nr 3, s.166-168
8. Jak powiedzieć rodzicom o nadpobudliwości ich dziecka? / Irena Wielowiejska-Comi // REMEDIUM. - 2003, nr 7-8, s. 24
9. Kliniczna analiza nadpobudliwości emocjonalnej uczniów z trudnościami w nauce / Józef Skrzężyna // ZAGADNIENIA WYCHOWAWCZE A ZDROWIE PSYCHICZNE. - 1977, nr 5, s.7-17
10. Kliniczna analiza nadpobudliwości psychoruchowej u dzieci w wieku szkolnym / Hanna Nartowska // PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA. - 1969, nr 4, s.398-410
11. Kuba - dziecko nadpobudliwe / Ewa Szulska-Wyrwa // WYCHOWANIE W PRZEDSZKOLU. - 2003, nr 7, s. 419-421
12. Mały wiercipięta / Bogumiła Klimek // WYCHOWAWCA. - 2003, nr 9, s. 12
13. Muszą wiedzieć, że są akceptowane / z Jolantą Cieplińską, terapeutką z Ośrodka Terapii Edukacji i Rozwoju, Gabinetu Gestaltowskie rozmawia Olga Szpunar // GAZETA WYBORCZA KRAKÓW 5.XII.2002, s. 8
14. Myślałam, że to moja wina / Olga Szpunar // GAZETA WYBORCZA KRAKÓW 5.XII.2002, s. 8
15. Nadpobudliwe dziecko wyzwaniem dla oświaty i medycyny / Karolina Sobczyńska // PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE. - 2004, nr 1, s. 57-59
16. Nadpobudliwość i zaburzenia koncentracji uwagi, cz.2 / Kinga Kłaś // REMEDIUM. - 2003, nr 6, s. 13
17. Nadpobudliwość i zaburzenia koncentracji uwagi, cz.3 / Kinga Kłaś // REMEDIUM. - 2003, nr 7-8, s. 25

18. Nadpobudliwość i zaburzenia koncentracji uwagi, cz.4 / Kinga Kłaś // REMEDIUM. - 2003, nr 9, s. 13
19. Nadpobudliwość psychoruchowa a trudności szkolne / Celestyna Grzywniak // ŻYCIE SZKOŁY. - 2000, nr 6, s. 334-338
20. Nadpobudliwość psychoruchowa - opis i analiza przypadku / Ewa Jaskulska // NOWA SZKOŁA. - 2003, nr 10, s. 12-14
21. Nadpobudliwość psychoruchowa u dzieci / Daniel Wiśniewski // EDUKACJA I DIALOG. - 2004, nr 1, s. 49-51
22. Nie lekceważmy nadpobudliwości / Bogumiła Nowak // WYCHOWAWCA. - 2003, nr 9, s. 16
23. Nie usiedzi w miejscu / Krystyna Sroczyńska // WYSOKIE OBCASY 13.I.2001, s. 25-27
24. Pippi w szkolnej ławie - czyli o nadpobudliwości psychoruchowej / Halina Pętłewska // OPIEKA-WYCHOWANIE-TERAPIA. - 2000, nr 4, s. 34-41
25. Pociągi nie będą czekać.../ rozmowa z dr hab.n.med. Tomaszem Wolańczykiem z Kliniki Psychoterapii Wieku Rozwojowego AM w Warszawie // NOWA SZKOŁA. - 2003, nr 10, s. 4-8
26. Potrzebne są rozwiązania prawne / Danuta Szmalec // NOWA SZKOŁA. - 2003, nr 10, s. 9-11
27. Praca z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo / Ewa Baczyńska, Beata Borowiec-Janczak, Anna Kuchciak // ŻYCIE SZKOŁY. - 2002, nr 1, s. 10-14
28. Praca z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo / Wiesława Krawiec // PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE. - 2003, nr 2, s. 21-22
29. Praca z klasą wspierająca ucznia z ADHD / Irena Wielowiejska-Comi // REMEDIUM. - 2003, nr 9, s. 12
30. Praca z uczniem nadpobudliwym / Iwona Łyskawka // NOWE W SZKOLE. - 2002, nr 12, s. 13-14
31. Praktyka w ADHD i ADD / Irena Wielowiejska-Comi // REMEDIUM. - 2002, nr 4, s. 12
32. 7 przykazań szkolnych / Wojciech Staszewski // WYSOKIE OBCASY 31.VIII.2002, s. 34-36
33. Sławni ludzie dotknięci ADHD // NEWSWEEK 26.I.2003, s. 62
34. Społeczność rodziców wobec pomocy dziecku z ADHD / Irena Wielowiejska-Comi // REMEDIUM. - 2003, nr 10, s. 12
35. Sytuacja rodziców dziecka z ADHD / Iwona Turbiarz // REMEDIUM. - 2004, nr 2, s. 18-19
36. Techniki pomocne w terapii [z osobami nadpobudliwymi i mającymi trudności z koncentracją] / Kinga Kłaś // REMEDIUM. - 2003, nr 4, s. 13
37. Uparte, leniwe, złe? / z dr. Arturem Kołakowskim, lekarzem z Poradni Nadpobudliwości Psychoruchowej Szpitala przy ul. Litewskiej w Warszawie rozmawia Halina Drachmał // GŁOS NAUCZYCIELSKI. - 2002, nr 12, s. 9
38. "W zgodzie z naturą i samym sobą". Program pracy z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo / Urszula Olek // WYCHOWAWCA. - 2003, nr 9, s. 14-15
39. Zabawy z dziećmi nadpobudliwymi / Bożena Mozolewska, Dorota Zarzycka // WYCHOWANIE W PRZEDSZKOLU. - 2004, nr 3, s. 144-145
40. Zaburzenia zachowania i trudności szkolne u dzieci nadpobudliwych / Hanna Nartowska // PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA. - 1965, nr 3, s. 292-297
41. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej / Anna Michalik // WYCHOWAWCA. - 2003, nr 9, s. 13
42. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej u dzieci / Tomasz Wolańczyk, Magdalena Skotnicka, Artur Kołakowski, Agnieszka Pisula // PROBLEMY OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE. - 2003, nr 9, s. 3-10; zob. też WYCHOWANIE W PRZEDSZKOLU. - 2004, nr 3, s. 131-134

43. Zespół nadpobudliwości psychoruchowej z zaburzeniami koncentracji uwagi / Bożena Patycka // ŻYCIE SZKOŁY. - 2002, nr 7, s. 414-419